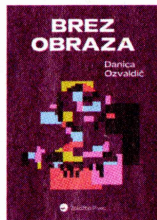

Danica Ozvaldič

Brez obraza

Danica Ozvaldič / Foto: Mateja Jordovič Potočnik

Spletni izzivi in pasti

Čeprav naj bi zgodba Danice Ozvaldič (1955) nastala po resničnih dogodkih v njeni družini, torej po realnem scenariju, je skoraj obča; še dogajalni prostor je nekje med Dunajem, Bavarsko in Salzburgom, »najlepšim mestom na svetu«, kot ga imenuje profesor Magdič, ki tam poučuje, vendar je prizorišče zločina pravzaprav svetovni splet. Čeprav konkretno truplo najdejo v hotelu na Dunaju, kamor se je Marko preselil oziroma kamor je pobegnil zaradi pogostih v šoli izrečenih primerjav z nadvse uspešnim bratom, da bi se izognil mučnemu vzporejanju. Marko je sin profesorja Magdiča in profesorice prava Sofije, ki prihaja iz dežele, kjer so te zaprli, če si zaprosil za potni list.

Pravzaprav pred smrtjo ni kakšnih indicev, da je fant pod vplivom »prijatelj lev brez obraza«, razen zapiranja v sobo in tolikšne navezanosti na računalnik, da ostane mobilni telefon tako rekoč nedotaknjen. Zgodba, ki se dogaja v času nekoliko pred našim, torej v času, ko sta bili spletna brezbržnost in naivnost, tudi med mladimi, še večji in bolj opravičljivi, potem vodi do skrivnih družb in bratovščin, tako konspirativnih, da zahtevajo dosledno brisanje korespondence med člani in molk navzven. Pa tudi popolno predanost skupnim ciljem, za katere se izkaže, da niso tako zelo skupni. Člani skupnosti ali njihov vodja iz sence so ob kršitvi molka pripravljeni tudi ukrepati, tako da se, potem ko se za

storilci požene dunajska policija s preiskovalko, ki se poveže z mediji in sodeluje pri nastajanju igranega dokumentarca o smrtih mladih, trupla kopičijo. Med drugim zaradi zelo izobraženih Markovih staršev, saj se ti na lastno pest, prepričani, da je policijska preiskava rigidna in je zanjo potrebnih preveč dovoljenj, kar jo upočasnjuje, poženejo v reševanje umorov, ki so vsi prikriti kot samomori.

Roman *Brez obraza* se bere kot kriminalka. Imamo trupla, imamo preiskovalce, ki vedno pridejo na prizorišče malce prepozno, ker je maliciozni um, ki

gospodari nad sentimentimi mladih in nekoliko izgubljenih spletnih kramljavcev in sledilcev, vedno korak pred njimi. Vendar se zdi, da preiskava in z njo povezani postopki nimajo enake teže kot v kriminalki, nekatere stvari se rešijo same od sebe, s časom, nekatere naključno, tretje zaradi kršitev protokolov pri pridobivanju dokazov. V ospredju je tako predvsem svarilna zgodba o izpostavljenosti spletu, opozorila pred nepremišljenim ravnanjem in skoraj poziv staršem, naj bodo kljub prezaposlenosti bolj pozorni na ravnanje mladostnikov. Tudi vsi vpleteni, razen storilcev, se po rešitvi primerov in sodnem epilogu skoraj zaobljubijo, da bodo bolj delovali v smeri preventive, ozaščanja. Kljub nedvomno didaktičnim prioriteta je roman *Brez obraza* napet in prepričljiv vpogled v delovanje spletnih anonimnežev in naivnost njihovih žrtev.

Spremna beseda Melita Forstnerič Hajnšek.
Založba Pivec (zbirka Na robu), Maribor, 2025
228 str., 29,90 €

Prebral: Matej Bogataj

Ocena: +++